

#REPÚBLICA GRAMENET

Tardor 2020

**ESQUERRA
REPUBLICANA**

Santa Coloma de Gramenet

Les Nostres Xarxes

Twitter @ErcGramenet

Instagram ErcGramenet

Facebook /EsquerraGramenet

25 de novembre

El dia contra la violència masclista

El 17 de desembre de 1999, es va designar per l'Assemblea General de les Nacions Unides el dia 25 de novembre com el Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra les Dones. Segons la mateixa ONU, la violència contra les dones és la vulneració de drets humans més estesa al món. Sense anar més lluny, a Catalunya cada any s'atén a més de 12.000 dones víctimes de la violència masclista. Aquest convuls 2020, la pandèmia ha fet que la gent es quedi a casa perquè la propagació del virus es redueixi, si bé, per a milions de dones aquest fet lluny de dotar-les de seguretat, els hi suposa un veritable risc davant del seu agressor.

En aquest sentit, l'OMS ha indicat que les amenaces i les violències contra les dones per part de les seves parelles a Europa en aquest període de pandèmia s'han incrementat un 60 per cent. Segons dades de l'Institut Català de les dones, les trucades al 900 900 120 van augmentar durant l'estat d'alarma un 88% per cent respecte al mateix període de 2019. Quatre de cada 10 dones que han fet ús del recurs tenen entre 31 i 40 anys. La majoria són dones que viuen amb la parella i els fills.

Malauradament la violència contra les dones no és un fet aïllat sinó una veritable pandèmia estesa arreu, no entén de territoris ni classes, però té un denominador comú: les víctimes són dones. I és que la violència masclista no és únicament la violència sexual, o la violència econòmica i/o la violència psicològica, sinó que la violència masclista inclou totes aquelles situacions de discriminació patides per les dones pel simple fet de ser-ho.

I davant d'aquesta situació, tenim l'obligació d'actuar, de fer front a aquesta xacra i el que és més important, acompanyar i ajudar a les víctimes. En la majoria de casos quan una dona víctima de violència masclista fa el pas i denúncia al seu agressor el que es troba és un sistema patriarcal, un procediment judicial que la re-victimitza i la jutja.

És necessari denunciar fermament la violència que patim les dones la qual es manifesta de moltes maneres com una conseqüència, i un instrument alhora, de la desigualtat entre homes i dones, i de les relacions de dominació que existeixen. Per això, com a societat tenim el deure d'actuar en tots els àmbits i fer propostes feministes, hem d'implicar-nos, convertir-nos en agents transformadors per garantir els drets de les dones i la denúncia de les violències masclistes. Les dones ens volem vives i lliures.

La cultura ha de ser l'eix vertebrador de la societat del benestar

Un dels sectors que està patint les conseqüències de la crisi econòmica i social provocada pel Covid19 es el sector cultural, un sector sempre menys tingut per les polítiques públiques i sempre lluny de ser el 4 pilars de l'estat del benestar que hauria de ser.

Els creadors i gestors de cultura veuen com a causa a les dades epidemiològiques i malgrat que han hagut de fer molts esforços per adequar les seves activitats a les recomanacions sanitàries, les autoritats competents recomanen el tancament de la seva activitat, no posaré en dubte la decisió de tancar totes les activitats que promouen la interacció social i menys sent coneixedor de primera mà de les dades de contagiats i morts de forma diària, però em permeteu que digui que la gent de la cultura ha fet un gran esforç per què els seus espectacles i activitats siguin segures.

Dit això i expressant el màxim suport cap al sector cultural en aquest temps tan difícil, cal posar sobre la taula la necessitat de canvis estructurals per tal de dotar a la cultura de totes les eines necessàries per esdevenir, de forma efectiva, l'eix vertebrador de la societat del benestar.

Per aconseguir-ho crec que s'hauria de treballar en els següents punts:

1. El coneixement especialitzat, la reflexió i l'articulació d'un discurs que cregui en la importància de la cultura per a la qualitat de vida i desenvolupar polítiques i programes en concordança a això.
2. La noció de la cultura com a dret universal, que implica reconèixer de la diversitat d'expressions culturals vàlides en l'espai públic.
3. Promoure mesures en el terreny del mecenatge, la legislació sobre l'IVA o el foment de l'accés al crèdit privat per part dels agents de les indústries culturals, entre altres.
4. La comprensió de les interseccions entre la cultura i nombrosos altres camps de la vida quotidiana i la institucionalitat (educació, participació ciutadana, relacions internacionals, urbanisme, economia, etc.) i l'aplicació de polítiques transversals que afavoreixin la cultura desde totes les àrees dels governs.
5. L'enfortiment de les estructures existents en el sector cultural, el seu treball en xarxa i la seva implicació en marcs de debat i definició compartida de les polítiques culturals.
6. L'existència d'infraestructures culturals amb recursos adequats, el suport a la creació i l'afirmació d'objectius a llarg termini en matèria en política cultural sustenten un model que contribueix a incrementar les pautes de participació cultural de la ciutadania i a enfortir l'aportació dels sectors culturals a l'economia.

La pandèmia de Covid19 ha de servir per generar aquest marc de canvi estructural que permeti a la cultura afrontar el futur amb les màximes garanties i afavorir a la societat a generar dinàmiques positives per fer més gran la societat del benestar, tenint com a objectiu principal la millora del bé comú i la cultura com a motor de progrés social i econòmic.

Construïm futur

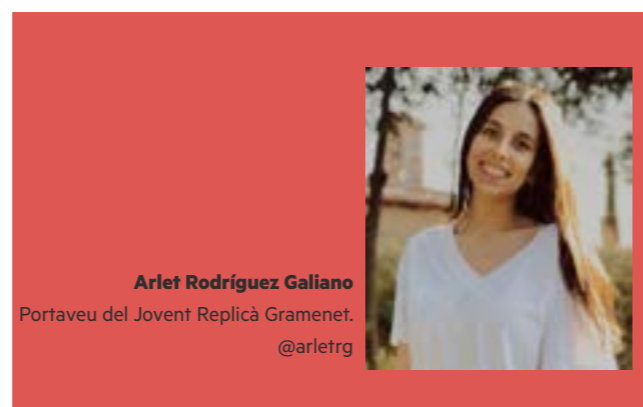
Fem-ho en català!

Actualment, el català és una llengua parlada per aproximadament 10 milions de persones. Malgrat això, podem afirmar rotundament que la nostra llengua es troba en perill de retrocés lingüístic, encara que la situació és diferent i única a cada part del territori dels Països Catalans. El problema del català no és que sigui una llengua sense estat que costi mantenir viva. El problema és que té tres estats en contra (Espanya, França i Itàlia) que històricament han perseguit i discriminat el català. És per això, que tenim la responsabilitat de denunciar les agressions lingüístiques d'aquests estats, alhora que reivindicuem, defensem i utilitzem la nostra llengua.

El Jovent Republicà considerem que la defensa del català és un dels pilars de la nostra activitat política, és per això que durant aquest any hem fet la campanya "Construïm futur: fem-ho en català". A través d'aquesta campanya hem posat sobre la taula la necessitat i el dret d'utilitzar el català com a llengua vehicular en tots els àmbits de la nostra vida: en l'educació, l'administració, l'oci, la cultura... Perquè una llengua es manté viva parlant-la, però també defensant-la des de les institucions i des del carrer. Una de les accions que vam fer a Santa Coloma de Gramenet va ser l'elaboració d'un mural al Passeig Llorenç Serra. L'endemà de fer-lo, el mural ja estava guixat i esborrat. Una evidència més del rebuig i intolerància que sembla que tenen alguns sectors cap a la nostra llengua.

Un dels èxits assolits a través d'aquesta campanya ha estat la recent creació d'un Acord Juvenil per la Llengua Catalana, on diverses entitats juvenils dels Països Catalans han fet un pas endavant en la defensa del català com a llengua d'acollida i de cohesió social i en la reivindicació dels nostres drets lingüístics.

La llengua catalana ens uneix com a país i és una part essencial de la nostra identitat. El Jovent Republicà ho tenim clar i, com en tantes altres lluites, serem a primera línia per defensar-la.

Reactivem el comerç local!

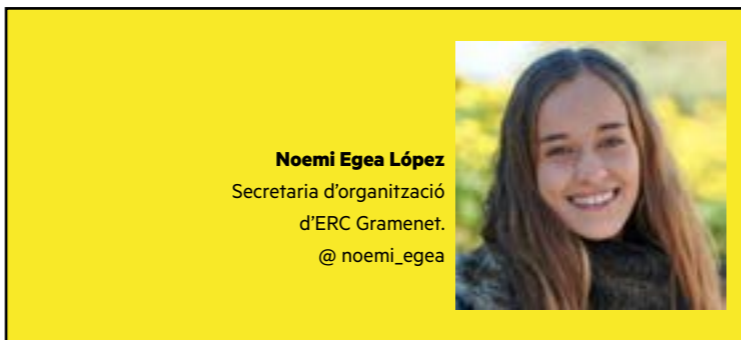
La situació actual posa en evidència que el comerç local també ens està ajudant a fer front la crisi sanitària. El comerç local va continuar al peu del canó quan les possibilitats d'adquirir productes a les grans superfícies eren pràcticament nul·les. Ara, toca ajudar-los.

Per ajudar-los, el millor que podem fer és transmetre a la ciutadania els beneficis socials que aquest comerç de proximitat aporta a la ciutat. Per una banda, és una font generadora d'ingressos entre les classes populars i no a favor d'uns pocs com les grans multinacionals. Per altra banda, la seva existència fa possible la creació d'entorns vius, integradors i dinàmics d'altres activitats econòmiques i cíviques. A més, fomenta un model de mobilitat sostenible, pel fet de poder accedir-hi a peu i no haver d'agafar el vehicle privat.

La crisi actual també està afectant les butxaques de les colomenques i per molt que incentivem el comerç local, moltes d'aquestes persones no és que no vulguin consumir, sinó que poden. En especial, el jovent ha vist agreujada la seva situació de precarietat, ja que majoritàriament es dediquen al sector serveis, que ha patit més restriccions a causa de la pandèmia.

Una bona mesura per reactivar el comerç local podria ser donar vals de descompte adreçats a les famílies o als joves per poder gastar diners a la nostra ciutat, que es podrien sortejar a través d'Instagram o Facebook. Una altra mesura podria ser crear un mapa de comerços impulsats per joves com ja s'ha fet en alguna ciutat, i així visibilitzar-los i fomentar l'emprenedoria juvenil.

Per tant, l'Ajuntament a banda de demanar a la ciutadania que compri a les botigues locals ha d'explicar per què és important fer-ho i establir mesures de caràcter econòmic per facilitar a les colomenques i colomenes l'adquisició de productes de proximitat.

Amb la COVID no es pot estar a missa i repicar campanes

La situació actual és d'una gran complexitat, tant en l'àmbit social, com econòmic. Les administracions fan tot el que poden davant d'una situació sobtada i no prevista. Utilitzar aquesta situació amb fins electorals és d'una baixesa política mai vista.

Des d'inici de la pandèmia, el Govern de la Generalitat ha invertit milers de M€ per intentar pal·liar les seves conseqüències. Millores sens dubte, però malauradament no disposem dels nostres propis recursos i veiem com any rere any rere desapareixen 16.000 M€. Per aquest motiu i d'altres des d'ERC treballem per a ser independents i construir una República socialment més justa. Mentre no passi, ens toca gestionar les esgrunes que ens queden, gestionar les crítiques que precisament venen dels partits polítics que formen part del Govern més progressista d'Espanya (?) que, en definitiva és qui pot legislar sobre la congelació dels impostos, per exemple en aquells autònoms que pateixen dia rere dia la situació actual, i no només no congelen les quotes sinó que les pugen amb caràcter retroactiu.

Si la situació anterior de per si ja és complicada, tenir els socis de govern carregant contra el seu propi govern és encara més sorprenent. I és aquí on hem recordar d'on venim.

Patim unes mancances estructurals derivades de la falta d'inversió en el sector públic precisament en els quatre pilars del benestar. Unes retallades efectuades en el seu moment, per CiU, avui l'òrbita convergent, conformada avui per JxC, PN, PDECAT, Consell per la República.... Part del que patim avui, és fruit d'aquella sagnia, com casos tan sorprenents com el conseller de salut Boi Ruiz, venia de ser el cap de la sanitat privada, això és el mateix com posar la guineu a vigilar les gallines.

No només hem de combatre i patir aquelles retallades, sinó també les bombolles mediàtiques no sempre honestes, cito tres exemples.

14 alcaldes socialistes que signen un manifest on demanen l'obertura de bars i restaurants, però en privat et demanen seguir aplicant mesures restrictives.

Consellera de Cultura (JxC) qüestionant públicament el tancament de teatres, oblidant-se que ella forma part del Govern i dels organismes com el PROCICAT on es decideix i coordina les mesures necessàries per doblegar la corba de contagis. Sens dubte els teatres són espais segurs, el que no és segur és socialització de tots nosaltres. Segons dades oficials, entre el 40 i 50% de persones no fan adequadament el confinament preventiu. En aquest aspecte, com a societat, tenim un marge de millora.

Oriol Mitja reconegut científic. ERC no és responsable que algú li assegurés un càrrec important al govern. Entenc que la decepció personal no et faci veure el sol, però no justifica que qüestionis i tiri a terra la feina de companys seus que assessoren el departament de salut, fins al punt de dir que Madrid s'està fent millor quan sap perfectament que amaguen les dades reals i fan menys proves que a Catalunya. Algun dia sortirà a la llum quins interessos defensa i quins són els seus objectius.

Més enllà dels interessos partidistes d'aquelles que qüestionen les mesures, en trobem com Europa està aplicant les mateixes mesures i qual o més restrictives que les del Govern de la Generalitat.

Siguem responsables tots plegats, deixem de banda els interessos partidistes i la bombolla mediàtica del dia a dia. La situació es prou greu com per intentar treure rendiment del patiment de les persones i si ens hem d'indignar, indignem-nos amb aquells que al no seguir les mesures/restriccions fan que s'allarguin més en el temps. L'objectiu final és baixar la corba, fer que el sistema no es col·lapsi i salvar vides. Fer això i evitar un tancament total és feina de tothom.

Celestí Boada:

República i Santa Coloma de Gramenet.

D'esquerra a dreta, Sam Núñez, portaveu d'ERC a l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet; Pau Vinyes i Roig, historiador; i Albert Boada i el seu fill, net i besnét de Celestí Boada respectivament, durant l'acte inaugural de la plaça de Celestí Boada al barri de Bon Pastor, de Barcelona, el 17 d'octubre de 2019.

La memòria no ens és en va. La memòria ens ajuda a fer camí per un món millor. Gràcies a la feina precedent de Montserrat Carreras García i el Grup d'Història José Berruezo s'ha pogut anar construint, com si fos un trencaclosques, la història de Santa Coloma de Gramenet durant el període la Segona República. Tanmateix, aquest trencaclosques encara li manquen peces, i és feina dels historiadors d'anar-les cercant i encaixant a mesura que les anem trobant. Santa Coloma de Gramenet es mereix reconstruir el seu passat i fer-lo viu per tal de no oblidar-lo, ja que configura l'ADN d'una comunitat que vol esdevenir fidel als seus orígens.

El llarg túnel del franquisme va ser una llossa que va sepultar esperança, progrés i vivències. En morir el dictador al llit -l'únic dictador feixista que va morir enllitat- i recuperar el rol democràtic sembla que la tapa de la sepultura no sobriuria del tot. Només es va obrir una esclatxa. Ni es va voler ni es va poder recuperar el llegat de la República. Semblava com si el passat no importés. Només algunes iniciatives voluntarioses van dignificar persones i llegat republicà. A Santa Coloma, amb les excepcions que hem esmentat a l'inici i dels partits polítics com ERC i dels familiars de les víctimes de la repressió franquista, el silenci va ser total; i sobretot des de l'administració local governada per partits d'esquerres, els quals teòricament n'haurien de ser hereus d'aquell llegat republicà.

Un dels casos més flagrants de l'oblit fou el de Celestí Boada i Salvador, l'alcalde republicà de Santa Coloma entre 1936-1938. No serà fins els darrers anys de la dècada dels anys noranta del segle passat que la seva figura serà reconeguda, gràcies a les reivindicacions de la família, d'ERC i de veïns i veïnes de Santa Coloma de Gramenet. El 18 d'octubre de 1998, coincidint en la data de la seva mort, l'Ajuntament colomenc, arran de la petició formulada per la secció local d'ERC, dona el seu nom a un jardí de la ciutat -situat a la confluència del carrer de Lluís Companys i l'avinguda de Francesc Macià. Qui ho anava a pensar que seria ubicat entre dos noms del nomenclàtor que fan referència a prohoms de la Catalunya republicana. Nou anys després, el consistori renovava l'homenatge amb una escultura, obra dels escultors Jordi Dalmau i Lídia Gorriaz, a la Rambla del Fondo (a parer meu massa allunyat del centre i en un racó amagat i poc visual). I, fins al 2018, l'Ajuntament no col·loca una placa commemorativa a la casa on va viure durant la seva etapa com a regidor i alcalde, al carrer Major.

I l'any següent, un dia abans de commemorar-se el 80è aniversari del seu afusellament, el Districte de Sant Andreu, de Barcelona, li dedicava una plaça del barri del Bon Pastor -barriada que fins l'1 de gener de 1945 va pertànyer a Santa Coloma de Gramenet. Finalment, el Museu Torre Balldovina li dedicava un espai museogràfic dins de l'exposició "1939. L'abans i després". La Fundació Josep Irla, a través de qui escriu aquestes ratlles, li configurava un esbós biogràfic per al web de Memòria Esquerra, la hiperenciclopèdia històrica d'Esquerra Republicana.

He volgut començar pel final del relat per tal de fer-vos saber com de difícil i costós ha estat recuperar la memòria de Celestí Boada en plena democràcia, però finalment la tossuderia ha pogut més que la mandra de certs polítics en fer-ho possible. Celestí Boada i Salvador, neix al carrer de Curtidors del barri del Poble Nou, a l'antic municipi de Sant Martí de Provençals -feia tos just cinc anys de l'annexió a Barcelona-, el 18 de juny de 1902. En aquest barri barceloní hi viurà la seva infantesa i joventut fins que el 1926 es trasllada amb la seva dona, Joaquina Borràs i Rovira (1905-1993), al carrer del Fiscal, a la barriada de les Carolines de Santa Coloma de Gramenet -actual barri del Bon Pastor, del districte de Sant Andreu. Fruït del matrimoni naixeran 5 fills: Francesca (1927-2016), Montserrat (1932), Joan (1933-1980), Jaume (1937-2018), Andreu (1939-2019). Treballador camperol i afiliat a la Unió de Rabassaires i Altres Cultivadors del Camp de Catalunya. El 1931, en fundar-se Esquerra Republicana de Catalunya s'afilia al Centre Català Republicà Les Carolines, des d'on participa fent xerrades i mitings. Es presenta com a regidor a les llistes de la candidatura de la Coalició d'Esquerres Catalanes, liderada per ERC, per l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet en les eleccions del 14 de gener de 1934 -les primeres i úniques eleccions municipals convocades per la Generalitat de Catalunya arran de l'articulat de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Es postula com a alcalde, però la seva opció és desestimada pel Ple Municipal, sent escollit el seu company de partit Josep González i Sabater. Ocuparà la segona tinença d'alcaldia, ocupant-se de les àrees d'Hisenda i Proveïments. Arran d'aquest nou càrrec decideix traslladar-se amb la família al centre de Santa Coloma, a tocar de la casa consistorial, al carrer Major número 9 -edifici encara dempeus on s'hi ha col·locat una placa en memòria seva.

Imatge de la placa en honor a Celestí Boada ubicada al núm. 9 del Carrer Major, davant la qual ERC Gramenet rendeix un homenatge anual cada 18 d'octubre.

Arran de la proclamació de l'Estat Català dins de la República Federal Espanyola pel president de la Generalitat Lluís Companys, el 6 d'octubre de 1934, participa en la proclama des de l'Ajuntament colomenc, motiu pel qual és detingut i empresonat al Palau d'Exposicions de Montjuïc conjuntament amb l'alcalde Josep González, dos regidors d'ERC, Rupert Martínez i Salvador Solé, i el secretari de l'Ajuntament colomenc Felip Salvador. Hi romandrà fins a inicis del 1935 en que és alliberat, tot reincorporant-se el març d'aquell any com a regidor. Al cap de tres mesos és destituït de nou per les autoritats governatives en saber-se la seva participació en els Fets d'Octubre de l'any anterior. El desembre següent és elegit vicepresident del Centre d'Esquerra Republicana de Santa Coloma de Gramenet. Mentre no exerceix de regidor continua fent de jornalero. El 16 de febrer de 1936 es celebren les terceres eleccions legislatives de la Segona República; a Catalunya la coalició Front d'Esquerres en surt guanyadora i a la resta de l'Estat el Frente Popular, ambdues formacions formades per diverses organitzacions polítiques d'esquerres i centre-esquerra. Els consistoris municipals i el Govern de la Generalitat de Catalunya cessats arran dels Fets d'Octubre són restituïts de nou.

Un cop ha recuperat l'àrea d'Hisenda fiscalitzarà els comptes de l'anterior consistori municipal i se les tindrà amb exregidors de la Lliga Catalana, els quals havien ocupat el càrrec durant el bienni negre. Denunciarà les irregularitats comeses per l'alcalde lligaire Narcís Font i el seu secretari Miquel Viñas. Posteriorment és nomenat conjuntament amb Joan Sucre delegat pel Centre Republicà d'Esquerra de Santa Coloma en el 3r. Congrés Nacional d'ERC, que s'obre a Barcelona el 18 de juliol de 1936 i se suspèn en el context del cop d'estat feixista del mateix dia.

L'esclat de la Guerra Civil comportarà l'inici d'un període revolucionari capitanejat per les milícies anarquistes de la CNT-FAI amb el recolzament d'altres formacions polítiques d'esquerres i republicanes. Serà nomenat membre del Comitè Revolucionari de la població per la Unió de Rabassaires i per ERC. En dissoldre's el Comitè Revolucionari serà escollit per majoria alcalde del nou Consell Municipal l'octubre de 1936. Tot i el poder de la CNT-FAI, ocupa l'alcaldia gràcies al seu tarannà enèrgic i alhora moderat, ben vist per àmplies capes de la ciutadania, ja que va ajudar a protegir de l'esclat revolucionari de l'estiu a moltes persones conservadores i religioses, entre ells el capellà de l'Església Major Josep Rovira. Durant el seu mandat com a alcalde es realitza, entre d'altres: la distribució d'aliments per als més necessitats del municipi; la inauguració d'una estafeta de correus —abans calia anar a Badalona per a utilitzar aquest servei; l'adequació de Can Roig i Torres en hospital i consultori mèdic; el canvi del nomenclàtor de caire religiós o conservador per noms de milicians morts durant els primers dies del conflicte bèl·lic o de persones d'esquerres; i la nova escola pública integrada dins del CENU —ubicada a la torre de Can Rius. És durant el seu govern que la població canvia de nom passant-se a denominar-se Gramenet del Besòs.

La Unió de Rabassaires el tria com a representant de la pagesia catalana, dins de la delegació espanyola, per anar com a convidat a les commemoracions del Primer de Maig de 1937 a la URSS. Visitarà les ciutats de Moscou, Kiev i la península de Crimea. Sent en terres soviètiques coneixerà de prop les col·lectivitzacions en el camp rus. D'aquesta experiència seran els relats que difondrà per Ràdio Barcelona, en el programa de la conselleria d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya. Poc després, aquesta entrevista és publicada en el diari vespertí d'Esquerra Última Hora. El 10 de juny participa en l'acte d'homenatge als delegats espanyols retornats de l'URSS, celebrat al Palau de la Música Catalana.

Del seu viatge en destaca la feina realitzada en els kolkhozos col·lectius, la nova maquinària en l'organització del treball agrícola i com Catalunya, segons ell, pot aprendre del sistema soviètic en el desenvolupament agrari del camp. L'entrevista serà un dels atenuants que dos anys després les autoritats feixistes li reauran per a poder-lo jutjar i condemnar-lo a mort. El maig de 1938 decideix abandonar l'alcaldia i anar-se'n de voluntari a l'aviació de l'Exèrcit Popular de la República. No sabem quin motiu l'impulsà a fer aquest pas, ja que no tenim constància que tingués coneixements en aeronàutica i més tenint en compte que era pare de família nombrosa. Segurament el seu esperit de sacrifici en un moment crític per a la República en el desenvolupament del context bèl·lic va prevaldre més que d'altres qüestions, ja fossin com alcalde o familiars. L'anarquista José Berruezo, fins aleshores segon tinent alcalde, el substitueix a l'alcaldia. Berruezo serà el darrer alcalde republicà de Santa Coloma de Gramenet.

No tenim dades del seu període com a combatent de l'aviació republicana per manca de dades documentals. Tanmateix, sabem per la família que dos dies després de l'entrada de les tropes franquistes a Santa Coloma decideix retornar, tot i l'avís que el podien detenir. Tot el consistori municipal amb l'alcalde Barreuzo al capdavant decideixen marxar cap a l'exili. Boada, creu que en no tenir delictes de sang no li passarà res. Tanmateix, els vencedors de la guerra no s'estan per benevolències i van a la recerca i captura de tothom que hagués jugaun paper, per petit que fos, amb el règim republicà sorgit de les urnes del 16 de febrer de 1936. Per d'altra banda, membres de la Lliga Catalana li fan saber que l'antic responsable del sometent en aquesta població, Fernando Rovira, havia estat nomenat cap local de la Falange Española Tradicionalista y de las JONS i que en assabentar-se de la seva presència anirà per ell i li insisteixen que marxi. Celestí Boada fa cas omís de les reclamacions de fugida. Creu que el seu deure és estar al costat de la família i fills i que no ha de témer de res. Tossut de mena roman a Santa Coloma, a assabentes que el podrien detenir. Les denúncies de Fernando Rovira es fan efectives i el 8 de maig d'aquell any és detingut a casa seva i posteriorment interrogat i torturat per la Guàrdia Civil, qui l'empresona a la presó Model.

Manuel Badia, nou alcalde franquista de Santa Coloma presenta un escrit on l'acusa d'haver format part del Comitè Revolucionari creat arran del cop d'Estat del juliol de 1936, d'haver anat a l'URSS i cantar-ne les excel·lències per ràdio i de pertànyer a l'aviació militar republicana. Tot i que en aquest escrit i en d'altres com el del mossèn Josep Rovira, es fa referència del seu to moderat en la revolta i d'haver evitat la mort de persones religioses i conservadores —entre elles la del propi mossèn Josep— serà acusat en un Consell de Guerra de rebel·lió militar, haver participat en els Fets d'Octubre de 1934, de ser membre del Consell Municipal i alcalde durant el període de la Guerra Civil.

D'altra banda, sense cap mena de prova fefaent, se l'acusa de la mort dels industrials Josep Huguet i Josep Aloy, morts per elements radicals anarquistes a l'inici de la guerra. El Consell Sumaríssim el condemna a mort el 26 de juny d'aquell mateix any. Una mort segura però sense data. Els vencedors s'acarnissaven de debò amb els vençuts. La crueltat era fins i tot fer veure al condemnat a morir la mort dels companys de presidí. Boada en va ser testimoni per dos cops.

Els carcellers cridaven pel nom als que havien d'afusellar i se'ls duïen en un camió cap al Camp de la Bota. Un cop allà feien baixar del camió els que serien afusellats aquell dia. Celestí Boada i Salvador, va veure per dos cops seguits com afusellaven a companys seus. Al tercer dia d'anar-hi, ell seria un dels triats per afusellar. Era una matinada freda i fosca del 18 d'octubre de 1939. Seria enterrat en una fossa comuna del Cementiri del Sud-Oest de Barcelona, al Fossar de la Pedrera. Tenia 37 anys i un futur de vida per endavant que els trets del feixisme van fer emmudir de cop.

Celestí Boada i Salvador (1902-1939)

La cruesa dels vencedors es va fer encara més efectiva amb la vídua i els cinc fills, tots ells menors d'edat. El nou règim dictà confiscació dels seus béns i patrimoni i els de la família. Tanmateix, quedà desestimada en saber-se que el difunt i la família no eren posseïdors de cap immoble ni de quantitats monetàries. La família, aleshores, va haver de sobreviure com va poder i els hereus eren assenyalats com a fills de perdedors de la guerra a l'escola i al veïnat. Malgrat la dissort de la mort, els descendents han preservat la memòria del marit, el pare i l'avi i foren i son seguidors del seu mestratge humà.

S'ha fet justícia finalment i el seu record ha de ser testimoniatge de valors de pau, esperança i fraternitat. Les escoles de Santa Coloma de Gramenet han de fer merescut reconeixement de la seva figura en parlar del període republicà a Catalunya i a l'Estat espanyol. Figures com Celestí Boada ens dignifiquen i ens fan ser més lliures.

Celestí Boada, alcalde de Gramenet del Besòs. La Rambla, 18 de juny de 1937.

Pau Vinyes i Roig

@pauvinyes

En Pau és un historiador (UB) i dinamitzador cultural de Sant Andreu de Palomar. Ha dedicat gran part de la seva obra a estudiar la biografia d'alguns personatges republicans importantíssims de la talla de Ventalló, Hilari Salvadó, Melcior Font i l'alcalde Celestí Boada i Salvador. Es pot consultar una part de la seva feina divulgativa al blog <http://opinioandreuena.blogspot.com.es>.

Memòria històrica

Una assignatura perdent

Restablir la memòria històrica i la reparació de tots els executats i represaliats per el règim feixista i la dictadura hauria d'haver estat un objectiu prioritari en la rentada de cara que va significar la tan reanomenada transició democràtica espanyola. A Santa Coloma, durant molts anys, i exceptuant el breu parèntesi a l'inici de la democràcia, la memòria històrica i el record de les persones executades només es va poder mantenir per l'esforç d'algunes organitzacions com ERC, la dedicació i els treballs d'alguns historiadors locals i també per part d'entitats com la comissió anti-feixista 27 de gener.

Durant molt de temps hem viscut tímids intents per part dels successius governs de la ciutat sense cap mena de continuum. Aquests només han donat per un monument en una mitjana entre dos carrils i una placa en memòria de l'alcalde Celestí Boada a la casa on va viure abans de ser detingut. La memòria de la nostra ciutat i la memòria envers els fets i persones relacionades amb la guerra civil i la posterior dictadura feixista, i també sobre el que va significar la república en l'avenç en drets i llibertats, ha de tenir el pes que li correspon en una societat plenament democràtica. La ciutat necessita restablir d'una forma institucional la figura del que va ser alcalde de la ciutat i que va ser executat per part dels franquistes, en Celestí Boada com a principal figura dels valors que va representar.

Un dels primers compromisos als quals va arribar el grup municipal d'ERC un cop va retornar a l'ajuntament de Santa Coloma i a partir de la moció antifeixista presentada per la comissió 27 de gener,

amb el govern socialista, va ser que aquest govern es comprometia en el transcurs de l'any 2020, a estudiar la ubicació i posterior realització d'un espai d'homenatge a totes les víctimes del feixisme a la ciutat alhora que d'una vegada per totes s'agilitzarien els tràmits per tal d'incloure en el nomenclàtor de la ciutat el nom de Celestí Boada, donant nom a una plaça de la ciutat. La memòria, però, no pot quedar només en un monument o en una plaça. La memòria històrica implica mantenir viu el record i fomentar el coneixement dels fets i els valors republicans i democràtics que representen totes les víctimes. Per això des d'ERC creiem que aquests haurien de formar part dels plans d'estudi en les escoles i instituts de la nostra ciutat. Perquè només des de l'estudi i el coneixement dels fets i també en l'educació en els valors democràtics serem capaços de superar aquells fets i evitar tornar-los a repetir.

Salvador Clavera i Catalán
Regidor d'ERC Gramenet
@SalvadorClavera

